

Havnebad i Hasle indbudt konkurrence - dommerbetænkning

Indledning

Hermed præsenteres resultatet af den arkitektkonkurrence om et havnebad i Hasle, som Bornholms Regionskommune i samarbejde med Realdania og Lokale- og Anlægsfonden udskrev i januar 2011.

Projektet indgår som demonstrationsprojekt i Mulighedernes Land, et femårigt partnerskabsprojekt mellem Realdania, Lolland og Thisted Kommuner og Bornholmsregionskommune, som har til formål at udvikle og afprøve nye veje til udvikling af landdistrikter og landsbyer.

Havnebadet er et demonstrationsprojekt der skal vise hvordan det er muligt med forholdsvis små midler at skabe herlighedsværdier og attraktioner på tidligere industri- og fiskerihavnearealer, som nu forfalder og ligger øde hen. Projektet er ligeledes del af et områdefornyelsesprojekt i Hasle by.

Med konkurrencen har partnerskabet fået præsenteret tre forskellige forslag til et nyt havnebad, alle af høj kvalitet og udarbejdet af omhyggeligt udvalgte professionelle arkitektfirmaer og deres valgte samarbejds-partnere.

Dommerkomiteen har således været godt klædt på til at træffe den beslutning, som her fremlægges. Med vinderprojektet har Hasle by fået et havnebad, der vil være et stort aktiv for lokalbefolkningen i Hasle by og hele Bornholm, men også et havnebad der vil tiltrække turister. Med sin unikke og markante arkitektur og brugsværdi realiseret indenfor den økonomiske ramme vil vinderprojektet uden tvivl blive Hasles nye attraktion og være med til at skabe nyt liv på Hasle havn.

Sign. dommerkomiteen,
Hasle den 28.februar 2011

Dommerkomiteens generelle bemærkninger og konklusion

Alle tre forslag er fine gennemarbejdede bud på et nyt havnebad i Hasle og har samlet givet dommerkomiteen et godt grundlag for nuancerede drøftelser af konkurrencens bedømmelseskriterier. Drøftelserne har spændt over forslagernes vægtning og tolkning af dette særlige sted, deres evne til brugsmæssigt at fungere, deres arkitektoniske udtryk samt deres evne til at kunne realiseres indenfor den økonomiske ramme.

Forslagene har hver for sig vægtet disse kriterier forskelligt, og det er dommerkomiteens opfattelse, at ingen af forslagene i deres nuværende form til fulde indfrier programmets krav. Dommerkomiteen har derfor vægtet forslagernes evne til at anvise et klar og stærkt

arkitektonisk greb som udgangspunkt for besvarelsen. Et greb, som formår at integrere justeringer uden at forringe forslaget samlede kvaliteter.

Det har været væsentligt for dommerkomiteen, at det vindende forslag bliver Hasles nye attraktion brugsmæssigt som visuelt. Havnebadet skal være et spændende sted rettet mod beboerne i området – et sted hvor man mødes og får en særlig oplevelse af havnen. Hasle havnebad skal blive et anderledes og spændende bud på et varieret og oplevelsesrigt havnebad i den lille skala, et sted hvor oplevelsen med, i og på vand bliver noget særligt.

I forhold til den økonomiske ramme har det været vigtigt for dommerkomiteen, at det vindende forslag kan holdes indenfor den afsatte budgetramme.

Forslagene har givet dommerkomiteen inspirerende fortolkninger af det særlige ved netop Hasle havn med de stort anlagte bassiner, den kraftige kystsikring i store granitblokke og den vestvendte horisont.

Forslag 2 fremhæves for sin følsomme og poetiske fortolkning af stedets særlige karakteristika i den store som i den lille skala. Bevidstheden om havnens horisontale udstrækning i forhold til byen på højdedraget, påpejning af de eksisterende havnebassiners rumlige og brugsmæssige kvaliteter samt granitblokkenes særlige betydning for oplevelsen af stedet.

Forslag 1 fremhæves for sin kobling til det eksisterende rekreative område og de nære stiarealer.

Forslag 1

Forslag 2

I drøftelsen af havnebadets funktionelle indretning træder forslag 3 frem med en let opfattelig organisering og funktionsfordeling. Det grundigt bearbejdede projekt er fornuftigt opbygget af præfabrikerede elementer, hvilket har klare økonomiske fordele. Som det eneste af forslagene rummer det detaljerede anvisninger af, hvordan sikkerhed og tilgængelighed opfyldes. Dommerkomiteen er dog uforstående overfor valget af et traditionelt 50 m bassin på det sted. Ligeledes synes anlæggets samlede overflade at være forholdsmæssig stor.

Den overordnede funktionsopdeling i forslag 1 virker fornuftig, blot savnes mere detaljeret angivelse af tilgængelighed fra ramper til bassiner. Det er dommerkomiteens opfattelse, at udspringsområdet ikke fungerer optimalt og sikkert i den viste udformning.

En af grundideerne i forslag 2 er at opdele havnebadet i mindre enheder for mest nænsomt at give plads til de eksisterende havnemiljøer og deres potentialer. Dommerkomiteen har stor sympati for forslaget grundide, men er skeptiske overfor den nuværende placering af børnebassin. Ligeledes efterlyses præcise anvisninger omkring tilgængelighed og sikkerhed i øvrigt.

Grundlæggende ligger det dommerkomiteen meget på sinde, at det samlede havnebad bliver et sted, hvor der vil være plads til ophold, lokale arrangementer og sjove anderledes elementer, der vil opfordre til leg og fysisk aktivitet.

I forhold til det arkitektoniske udtryk og forslagernes evne til at tilføre området noget nyt kvalitets- og oplevelsesmæssigt træder forslag 2 klart frem. Med sin skulpturelle form, der rejser sig fra det horisontale havnelandskab, formår det på en gang kraftfuldt og nænsomt at give Hasle havn ny identitet. Med en placering på tværs af molen og ude hvor det nuværende springanlæg ligger, knytter det an til ferieboligerne og lystbådehavnen og giver mulighed for andre havneaktiviteter i bassin IV.

Forslag 3

Forslagenes fremtoning i vinterhalvåret har været drøftet i dommerkomiteen, og her skiller forslag 2 sig ud ved også om vinteren at kunne fremstå som en visuel attraktion.

Både forslag 1 og 3 fremstår relativt konventionelle både formmæssigt og indholdsmæssigt. Dommerkomiteen savner her nytænkning og innovative løsninger, der kunne være med til at adskille dette anlæg fra de allerede kendte havnebade i Danmark.

Det har været vigtigt for dommerkomiteen at forslagene inspirerer til nye måder at være aktiv på ved og i vandet, og at det valgte formsprog understreger og styrker fysisk aktivitet, leg og bevægelse. Forslag 2 repræsenterer på fornem vis denne vision med et nytænkende arkitektonisk formsprog, der direkte indbyder både til stille og mere vild aktivitet.

I forhold til den økonomiske ramme præsenterer forslagene sig meget forskelligt, men det er dommerkomiteens vurdering, at de med enkelte justeringer i store træk kan gennemføres indenfor den afsatte ramme. Forslag 1 og 3 angiver relativt lave m² priser mens forslag 2 efter dommerkomiteens opfattelse ligger væsentligt over forventet. Dommerkomiteen anbefaler, at forslag 2 nedtoner forestillingen om en særligt bearbejdet servicebygning og tilpasser bygningen til den økonomiske ramme.

Konklusion

Forslag 2 udpeges af en enstemmig dommerkomité som vinder for sin følsomme fortolkning af Hasle havns særlige kvaliteter i et markant og karakterfuldt arkitektonisk forslag. Det spredte anlæg med det lange kig mod horisonten og den nænsomme placering af de forskellige funktioner synes på én gang at fange og forstærke stedets stemning. Forslag 2 vil med sine skulpturelle kvaliteter blive en karakteristisk og markant attraktion i Hasle samtidig med, at det vil være et stort aktiv for lokalbefolkningen og for turister.

Forslag 2 - Vinderforslaget

White Arkitekter A/S, København i samarbejde med Thing & Wainø

Forslaget tager udgangspunkt i en række såkaldte ”tæpper” med ”det flyvende tæppe” som stedets vartegn, der ”skal indbyde de eventyrlystne og modige til en rejse ud i himmel og hav”.

Udgangspunktet er at opdele anlægget i mindre enheder for at give mest mulig plads til havnens øvrige aktiviteter, således at det store billede af havnens sammensatte mangfoldighed bevares. Forslaget er derfor opdelt i 3 afsnit – et spring- og opholdsområde knyttet til børnebassin, toiletfaciliteter m.m. knyttet til andet opholdsområde samt et langstrakt sidde- og opholdsmøbel langs med havnepromenaden. Herudover foreslås en række mindre opholdspladser i træ på granitmolerne, som den besøgende kan svømme ud til. Havnebassin IV friholdes og tænkes anvendt til gæstehavn og øvrige vandaktiviteter for at styrke oplevelsen af havnens aktiviteter.

Forslaget er et stærkt arkitektonisk bud på opgaven og dommerkomiteen har stor sympati for den nænsomme placering af ”tæpperne” på moler og granitbølgebrydere.

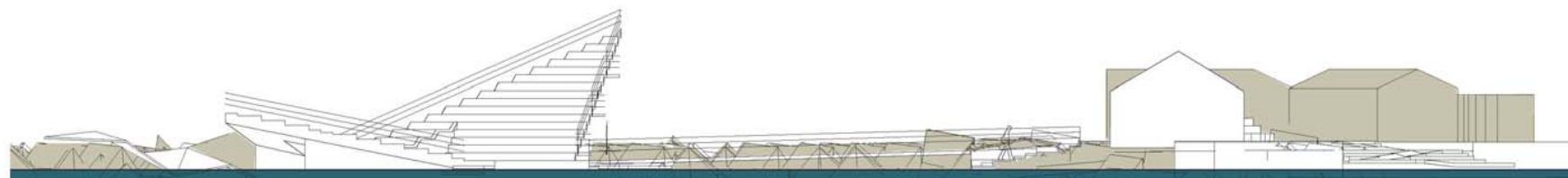
Samlet vil de give en mangfoldig og særlig oplevelse for den besøgende og gøre Hasle havnebad til en unik attraktion. Den ekspressive udformning af springanlægget, som folder op omkring et afskærmet opholdsareal, er nytænkende og vil hele året sikre, at havnebadet fremstår som en attraktion.

Samme formsprog inspirerer til varieret fysisk aktivitet, hvilket dommerkomiteen finder af stor betydning. For den videre udvikling af projektet er det vigtigt, at der fremadrettet arbejdes på at integrere stimulerende og attraktive aktivitets-, lege- og bevægelsestilbud til alle aldersgrupper hele året rundt.

Dommerkomiteen anbefaler, at man i den kommende proces arbejder videre med en mere sikker og tryk placering af børnebassinet. Ligeledes at der arbejdes videre for at sikre fuld tilgængelighed til vandet for bevægelseshandicappede samt med sammenhængene mellem havnebad, arealet på havnekajen og koblingen til byen. Herudover vil dommerkomiteen gerne pege på muligheden for i højere grad at arbejde landskabeligt med servicebygningen, så den bliver en integreret del af ”tæppet”.

Konklusion

Dommerkomiteen finder, at dette forslag på fornem vis har integreret stedets særlige karakteristika og programmets krav i et nytænkende og karakterfuldt arkitektonisk forslag. Det nye havnebad kan danne ramme om forskellige aktiviteter året igennem og blive et stort aktiv for Hasle. Med nærværende betæknings konkrete forslag til punkter, der skal bearbejdes og udvikles, henstiller dommerkomiteen forslaget til realisering.

Forslag nr. 1

Udarbejdet af STEENBERGs tegnestue aps, Bornholm i samarbejde med LUMO Arkitekter Århus

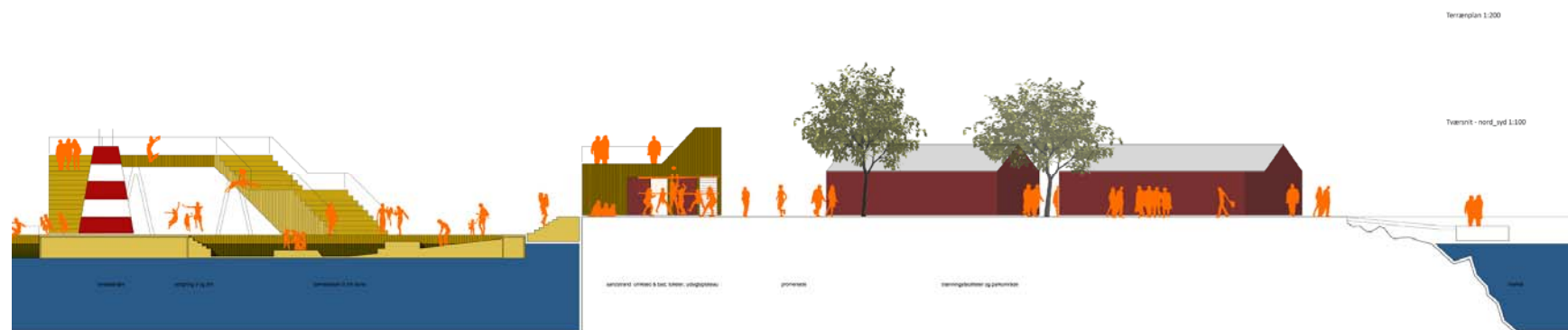
Forslaget "Urban Delta" tager udgangspunkt i stedets sammensatte struktur og "væver sig ind" i denne. Forslagsstillerne taler om at etablere et landskab, der i samspil med andre aktiviteter også indeholder et havnebad. Ved forslagens placering i havnebassin IV og de rekreative arealer ønsker de at knytte an til byen og skabe et nyt byrum ved havnen. Det foreslås at etablere en strandzone på molen om sommeren parallelt med den rekreative zone. Udformningen af forslaget tager udgangspunkt i en diagonal bevægelse gennem det rekreative område og en tilsvarende diagonal bevægelse fra servicebygningen og de eksisterende røde bygninger. Forslaget indeholder endvidere en mindre uopvarmet bygning med toiletter, omklædning og sauna.

Det er dommerkomiteens opfattelse, at denne formmæssige indfaldsvinkel på trods af sin kobling til det rekreative areal i for høj grad fastlåser forslaget. Dommerkomiteen er heller ikke overbevist om, at den angivne udformning af bassinerne er den optimale. I forhold til eventuelle justeringer synes anlægget lidet fleksibelt. Dommerkomiteen har sympati for at placere børnebassinet i tæt forbindelse med molen, men savner bearbejdning af udspringsområdet funktionelt som arkitektonisk. Set i lyset af, at der forventes omkring 100 brugere skønnes bassinerne og det samlede havnebad meget stort.

Forslaget giver mulighed for velkendte aktiviteter som udspring, svømning og leg, men anviser ikke gennem sit formsprog nye og udfordrende måder at bevæge sig på. Det skal nævnes, at dette ikke har været et specifikt krav i programmet, men at det har haft dommerkomiteens bevågenhed.

Anlægget henvender sig primært til havnen og dens niveau mens der fra den lille tagterrasse vil være udsigt til horisonten og vestsolen. Når anlægget ikke er i brug i løbet af året vil det sandsynligvist virke som et stort anlæg med tomme bassiner og arealer, som vil fremstå triste og øde, hvilket dommerkomiteen er skeptiske overfor.

Forslaget har ved sin sammenfletning med de eksisterende nærområder i stor og lille skala samt forslag til forskelligartede aktiviteter været et vægtigt indlæg i de samlede drøftelser.

Forslag nr. 3

Force4 architects, København

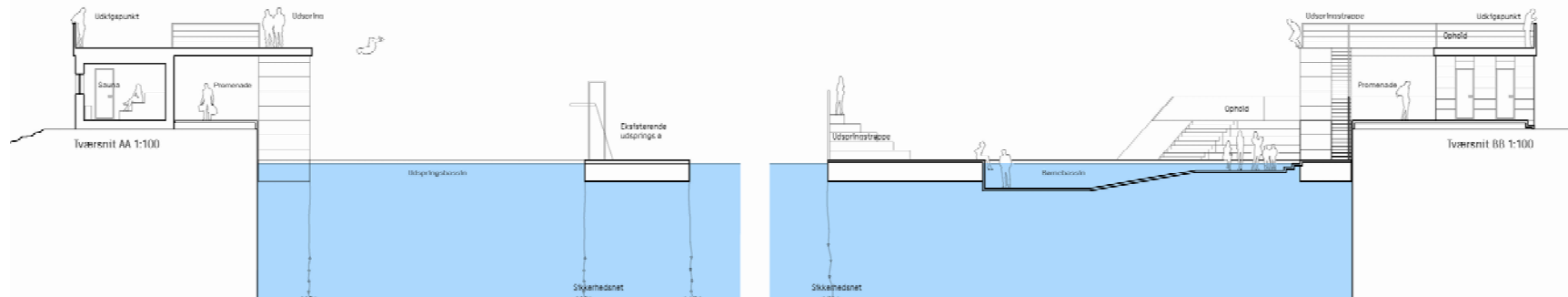
Forslaget er et velfungerende stramt anlæg, der dog synes noget skematisk og stort. Anlægget er placeret i havnebassin IV langs molen og fylder omtrent halvdelen af bassinet. Tanken er, at den anden halvdel stadigt skal kunne benyttes af fritidssejlere. Dommerkomiteen har stor sympati for forslagens grundlæggende ide om at benytte og udnytte eksisterende forhold f.eks. ved at bygge en stor del af anlægget ovenpå betonmolen. Dog synes denne indfaldsvinkel at have forstærket det skematisk udtryk. Disponeringen omkring at bevare fritidssejlere i den resterende del af bassinet synes urealistisk, dels pga plads men også pga kravet om ro og fred fra fritidssejlerne.

Organisatorisk ligger servicefaciliteter m.m som en ryg mod nordvest, mens bassiner og terrasser åbner op mod sydvest. Forslaget lægger op til en række forskellige opholdspladser, og danner en fin afskærmet plads mod syd.

Skalamæssigt forekommer anlægget dog meget stort i forhold til stedets skala i øvrigt. Dommerkomiteen har betænkeligheder ved, at forslaget trods sin intention om åbenhed i for høj grad danner ryg mod sejlklubberne i de eksisterende røde bygninger.

I forhold til at inspirere til fysisk udfoldelse er forslaget konventionelt i sit udtryk og anviser ikke nye og inspirerende muligheder. Anlægget er klart orienteret mod syd og vil på nær fra tagterrassen primært have udsigt til den øvrige havn og byen. Horisonten og solnedgangen vil dog kunne opleves fra tagterrassen. Når anlægget ikke er i brug i løbet af året vil det sandsynligvis virke som et stort anlæg med tomme bassiner og arealer, som vil fremstå triste og øde, hvilket dommerkomiteen er skeptiske overfor.

Forslaget har med sin gennemarbejdede funktionsdisponering og sikkerhedsforanstaltninger været et vægtigt indlæg i de samlede drøftelser, samt anvist optimale muligheder for bevægelseshandicappedes adgang til vandet.

Konkurrencefakta

Konkurrenceudskriver og -form: Indbudt projektkonkurrence

3 indbudte teams:

STEENBERGS tegnestue aps, Bornholm – forslag 1

White Arkitekter A/S, København – forslag 2

Force4 architects, København – forslag 3

Konkurrenceopgave: At komme med forslag til et havnebad i Hasle der kan realiseres indenfor en ramme på 5.2 mill kr.

Konkurrenceperiode: 10.jan.-24.feb. 2011.

Dommerkomité:

Borgmester Winni Grosbøll,

Torben Rønne-Larsen 2. viceborgmester og medlem af Teknik- og Miljøudvalget

Leif Gregersen, arkitekt MAA, chef for Byggeri og Plan

Anna-Sofie Poulsen, projektleder Mulighedernes Land på Bornholm, chef for Natur&Miljø

Karen Skou, arkitekt MAA, projektleder Real-dania

Per Schulze, arkitekt MAA, planchef Lokale og Anlægsfonden

Birgit Stoltz Andersen, arkitekt MAA, formand for Akademisk Arkitektforening på Bornholm

Kaj Erik Mortensen, Formanden for Hasle Byting

Fagdommere udpeget af Akademisk Arkitektforening, AA: Arkitekt MAA Mathilde Petri

Rådgivere for dommerkomiteen:

Jørn Christoffersen, konsulent Lokale- og Anlægsfonden, Hardy Pedersen, chef for Veje & Havne, Bjarne Drejer, arkitekt MAA, plankoordinator, Jakob Jensen, havnekoordinator, Mogens Stender Alstrup, havnefoged, Karen-Margrethe Hansen Bager, Hasle Idrætsforening, Poul Kyhn, Havnens brugerråd.

Konkurrencens sekretær: Arkitekt MAA Gugga Zakariasdottir, Bornholms Regionskommune

Bedømmelseskriterier: Forslagene blev vurderet på kvaliteten i løsningsforslaget, herunder udformning, funktion, og konstruktion samt sandsynligheden for, at projektet kan realiseres indenfor den økonomiske ramme (5.2 mill), der er til rådighed. Derudover blev forslagene vurderet på den arkitektoniske kvalitet, indpasning i det lokale miljø og på hvordan projektet tilfører området noget nyt kvalitets- og oplevelsesmæssigt.

Bedømmelsesperiode: 23.februar – 28. februar 2011. Den 23. februar 2011 fik de 3 deltagende tegnestuer lejlighed til at fremlægge deres forslag i forbindelse med aflevering af forslagene.

Vederlag: Hver deltager modtager DKK 60.000 i vederlag. Beløbet er ekskl. moms.

Offentliggørelse af resultatet: 02. marts 2011

Redaktion, layout og tryk: Bornholms Regionskommune

Forsideillustrationer: Vinderforslaget

Oplag: 50

Udgivelsesdato: 02.marts 2011

Hasle

